

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Opbevaring af data – førstebehandlingsaftale indgået mellem Rådet og Europa-Parlamentet

Den 14. december 2005 vedtog Europa-Parlamentet en førstebehandlingsaftale om opbevaring af data, som formentlig vil blive vedtaget på et kommende rådsmøde.

Baggrund

Den 28. april 2004 fremsatte Frankrig, UK, Sverige og Irland et forslag til en rammeafgørelse om opbevaring af data og teletrafik. Men som følge af uenighed i Kommissionen og Parlamentet¹ samt intern uenighed i Rådet om bl.a. forslagets retsgrundlag, blev rammeafgørelsen ikke vedtaget. I september 2005 fremsatte Kommissionen et forslag til et direktiv om opbevaring af data med retsgrundlag i EF-traktatens artikel 95 (dvs. bestemmelserne om det indre marked). Dermed kan forslaget nu vedtages med kvalificeret flertal i Rådet, da det allerede er blevet vedtaget af Europa-Parlamentets. En ændring af retsgrundlaget medfører også, at reglerne om opbevaring af data nu vil være overstatsligt frem for mellemstatsligt, som ellers ville have været tilfældet, hvis rammeafgørelsen blev vedtaget.

Ifølge regeringens grundnotat om sagen² lægges der op til en totalharmonisering på området. Som det fremgår af forslagets formålsparagraf sigter forslaget imod at harmonisere medlemsstaternes bestemmelser om udbydernes pligt til at opbevare visse data om teletrafik med henblik på, at oplysningerne kan anvendes i forbindelse med forebyggelse, efterforskning, opklaring og retsforfølgning af alvorlig kriminalitet.

Under hele forløbet har det britiske formandskab lagt et stort pres på Europa-Parlamentet om at indgå en førstebehandlingsaftale om sagen. Samtidigt blev forslaget til rammeafgørelsen ikke trukket tilbage, hvorfor nogle i Europa-parlamentet var bekymrede for, at et manglende kompromis med Rådet ville marginalisere Europa-Parlamentets indflydelse, da Rådet kunne vedtage rammeafgørelsen uden Europa-Parlamentets accept.

¹ Europa-Parlamentet forkastede enstemmigt dette rådsforslag til en rammeafgørelse om lagring af data under mødeperioderne i juni og september 2005. Efter Europa-Parlamentets opfattelse havde Rådet valgt det forkerte retsgrundlag.

² Europaudvalget, KOM(2005)0438 – Bilag 1

I forbindelse med Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggenders behandling af sagen blev en betænkning med tilhørende ændringsforslag udarbejdet af den liberale Alexander Nuno ALVARO (ALDE) og vedtaget den 28. november 2005. Ifølge udvalgets vedtagelse skulle data opbevares for en periode mellem 6 - 12 måneder for både Internet og telefon. Derefter skulle data slettes.

Nedenstående tabel viser udvalgets vedtagelse sammenholdt med flertallets holdning i Rådet:

	Europa-Parlamentet	Tendens i Rådets for-handlinger
Lagringsperiode	6-12 måneder for alt (telefoni og internet)	6 måneder for internet, 6-24 måneder for telefoni
Anvendelses-område	Anvender den europæiske ar-restordres definition af "alvorlig forbrydelse" (register + 3 års fængsel)	Alle forbrydelser er omfattet
Godtgørelse af udgifter	Obligatorisk for alle yderligere udgifter som direktivet forårsager + udgifter i forbindelse med databeskyttelseskrav	En valgfri national ordning
Mislykkede opkald	Opt-in, hvor medlemsstaterne kan vælge at forpligte tele-selskaberne	Obligatorisk lagring af mislykkede opkald
Strafferetlige sanktioner	Strafferetlige sanktioner for datamisbrug	Imod

Endeligt vedtog udvalget en revisionsklausul, som skulle træde i kraft 3 år efter direktivets ikrafttrædelse.

Efter udvalgets behandling af sagen opnåede justitsministrene i Rådet enighed om, at der skulle arbejdes videre med både forslaget til direktiv (med Europa-Parlamentet) og forslaget til rammeafgørelsen (uden Europa-Parlamentet). Hertil besluttede ministrene at fortsætte de uformelle kontakter med Europa-Parlamentet med respekt for Rådets ønsker til en fremtidig retsakt (dvs. der var ikke enighed om udvalgets ændringsforslag i Rådet på dette tidspunkt).

Den 7. december opnåede den britiske indenrigsminister Charles CLARKE og formændene for Europa-Parlamentets to største politiske grupper, Martin Schultz (PSE) og Hans-Gert PÖTTERING (EPP-ED), et kompromis om forslaget. Forhandlingerne om kompromiset var bemærkelsesværdige dels fordi de forgik uden forslagets ordfører og dels fordi forhandlinger plejer at ske mellem embedsmænd i Rådet og medlemmer fra det kompetente udvalg.

I forbindelse med salens behandling af forslaget den 13. december sagde Kommissionens Justitskommissær Franco FRATTINI, at han var glad for kompromiset indgået mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Han erklærede endvidere, at såfremt Europa-Parlamentet vedtager ændringsforslagene 51-92 fremsat af socialisterne (PSE) og de konservative/kristelige demokrater (EPP-ED) vil en førstebehandlingsaftale være "i hus". Afstemningen den 14. december sluttede med at salen kun vedtog disse ændringsforslag.

Charles CLARKE tilføjede under debatten, at han mente, at Rådet ville støtte kompromiset ved en kommende afstemning.

Nedenstående tabel viser hovedelementerne af den førstebehandlingsaftale der er indgået mellem Europa-Parlamentet og Rådet samt vedtaget af salen den 14. december. Den fulde ordlyd af aftalen kan læses her:

	Kompromis teksten vedtaget af Europa-Parlamentet ("førstebehandlingsaftalen")
Lagringsperiode	6-24 måneder for telefon og Internet (ændringsforslag nr. 81). Opbevaringsperioder kan – under særlige omstændigheder – udvides af medlemsstaterne i en begrænset periode. Medlemsstaten underretter straks Kommissionen herom, som godkender eller afviser udvidelsen inden seks måneder (ændringsforslag nr. 87). Dataene skal tilintetgøres ved udløbningen af opbevaringstiden bortset fra data, der har været givet adgang til, og som er blevet gemt (ændringsforslag nr. 82, d).

Anvendelses- område og formål.	Data trafik for fastnettelefoni og mobiltelefoni , herunder data om bestemmelsessted (ændringsforslag nr. 77) samt data om mislykkede opringer (ændringsforslag nr. 75). Formålet med direktivet er at harmonisere medlemsstaternes bestemmelser om de pligter, der er pålagt udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester eller af et offentligt kommunikationsnet, for så vidt angår behandling og lagring af visse data, der genereres eller behandles af dem, med henblik på at sikre, at der er adgang til disse data i forbindelse med efterforskning, afsløring og retsforfølgning af alvorlige forbrydelser som defineret af de enkelte medlemsstater i deres nationale lovgivning (ændringsforslag nr. 69).
Godtgørelse af udgifter	Ingen godtgørelse for udgifter som direktivet forårsager.
Strafferetlige sanktioner	Hver medlemsstat træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de nationale foranstaltninger til gennemførelse af kapitel III i direktiv 95/46/EF om retsmidler, ansvar og sanktioner er iværksat i fuldt omfang for så vidt angår behandling af data i henhold til dette direktiv. Hver medlemsstat træffer navnlig de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at forsætlig adgang til eller overførsel af data opbevaret i overensstemmelse med dette direktiv, som ikke er tilladt i henhold til national lovgivning vedtaget i medfør af dette direktiv, straffes med sanktioner, herunder administrative eller strafferetlige sanktioner, der er effektive, forholdsmæssige og har afskrækkende virkning (ændringsforslag nr. 88).
Revisionsklausul	Efter 3 år (ændringsforslag nr. 89).
Adgang til oplysninger	Medlemsstaterne udpeger en eller flere offentlige myndigheder, der har til opgave på dens område at påse overholdelsen af de bestemmelser om de opbevarede datas sikkerhed, som medlemsstaten vedtager i medfør af dette direktiv. Disse myndigheder handler i fuld uafhængighed (ændringsforslag nr. 84).

Da ovenstående kompromis (førstebehandlingsaftalen) blev vedtaget af salen³, må det antages, at forslaget formelt vil blive vedtaget - og proceduren dermed afsluttet - på et kommende Rådsmøde.

Referencer

Dokumentnumre: KOM (2005) 0438 - COD/2005/0182

Betænkning: Alexander Nuno Alvaro (A6-/2005) – Lagring af data udarbejdet i Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender.

Statusblad: http://www.euo.dk/dokumenter/status/alle/status_20050438/

Behandling i Europaudvalget: Sagen blev sidst behandlet på Europaudvalgsmødet 25. november 2005.

Europa-Parlamentets beslutning:

<http://www.europarl.eu.int/omk/sipade3?PUBREF=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2005-0512+0+DOC+XML+V0//EN&LEVEL=2&NAV=S&L=EN>

³ Forslaget som ændret blev vedtaget med 387 stemmer for og 204 stemmer imod (29 stemte hverken for eller imod). Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning om forslaget blev vedtaget med 378 stemmer for og 197 stemmer imod (imens 30 stemte hverken for eller imod). Efter afstemningen meddelte forslagets ordfører Alexander Nuno Alvaro, at han trækker sig som forslagets ordfører, da han var utilfreds med udfaldet af afstemningen.